

Posudek vedoucí práce

Práce Zuzany Škodové zabývá tématem ženské chazanky (kantorky) v progresivní židovské komunitě. Toto téma je v českém akademickém prostoru unikátní a zatím nereflexované. Pilířem práce jsou hudebně-etnografické popisy a biografické rozhovory, přinášející nová data v oblasti kulturní antropologie a etnomuzikologie.

Po obsahové stránce se jedná o hezkou a zajímavou práci. Již v teoretické části, v níž se opírá o současnou etnomuzikologickou literaturu k tématu, se projevuje její velmi dobré porozumění komplexní problematice, o níž na začátku nevěděla prakticky nic. Rovněž metodologická část je v pořádku. Výzkumné otázky vycházejí z relevantní teoretické diskuse, zvolené metodologické kroky jsou zdůvodněny, etické otázky reflektovány a ošetřeny. Využívá hudebně-etnografické popisy, biografické a polostrukturované rozhovory. Autorka efektivně kombinuje kvalitativní metody pro získání bohatých, detailních dat o komunitě a jejích hudebních praktikách. Z textu je také patrné, že se autorce podařilo vybudovat s informantkou důvěryhodný a vřelý vztah. Výsledná data, která předkládá v empirické části, jsou nová, bohatá, a vzbuzující další otázky. Práce úspěšně situuje roli kantorky v komunitě a zkoumá propojení hudby, genderu a náboženské praxe. Data analyzuje logicky, ve vlastní interpretaci postupuje ovšem úsporně, v některých potenciálně konfliktnějších bodech se pak spokojuje s velmi opatrnými, až příliš obecnými závěry, a to zřejmě s ohledem na etiku výzkumu. Také bych očekávala důkladnější propojení dat s teoretickými rámci. V limitech výzkumu se autorka samozřejmě mohla ještě více zamyslet nad svojí pozicí, jak ve vztahu k autoritě výzkumnice, která byla v jejím velice zvláštním případě budována i její profesí lékařky, tak i ve vztahu k etice výzkumu, v němž byla hlavní informantka na své přání ne-anonymizována. Jak je vidět z textu, autorka postupovala i na mé přání velmi jemně, o to více s ohledem na citlivé údaje, z nichž některé byly pro vyprávěný příběh důležité. Tento za mne správný postup ji na druhou stranu trochu limitoval v přímočařejší artikulaci otázek i pádnější vlastní argumentaci komplexní situace hudebnice v komunitě. Reflexe těchto problémů i vedení rozhovorů, které by tyto body akcentovalo, by však bylo náročné i pro zkušenější výzkumnici. Z tohoto úhlu pohledu se Zuzana se svým úkolem vyrovnala velice slušně. Pracovala systematicky, pečlivě, a přitom citlivě. Výsledný text je po obsahové i formální stránce. Detailní etnografické popisy a biografické narace obohacují porozumění současné praxi v židovské liturgické hudbě v Čechách. Zaměřením na ženskou kantorku v progresivní židovské komunitě poskytuje cenné vhledy do genderové dynamiky a role hudby v náboženské praxi. Vytvořila tak plastický etnomuzikologický portrét hudební osobnosti, který odkrývá hlubší socio-kulturní dynamiky a na něž lze navázat v dalších výzkumech, například v mých vlastních, z čehož mám opravdu radost.

Po jazykové stránce nelze textu mnoho vytknout. I ostatní formální požadavky, včetně odkazů a seznamu primárních zdrojů a literatury, jsou v pořádku. Psaní je obecně jasné a akademické, občas jemné formulační nejasnosti. Struktura práce je logická, s jasným přechodem od teoretického základu k empirickým nálezům a analýze.

Závěrem: Předkládaná bakalářská práce MUDr. Zuzany Škodové po obsahové i formální stránce rozhodně splňuje nároky kladené na kvalifikační práce tohoto typu. Navrhuji hodnotit práci jako výbornou.

V Praze, 15. 6. 2024

Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.